

X. Holhouslautakunta.

Holhouslautakunnan kertomus vuodelta 1922 oli seuraava:

Vuoden 1921 lopussa oli hallintoneuvos A. Rikberg eroamisvuorossa lautakunnasta, mutta kun kaupunginvaltuusto sanotun vuoden joulukuun 14 p:nä valitsi hänet jatkuvasti vuosina 1922—25 olemaan lautakunnan jäsenenä, kuuluivat siihen vuonna 1922 hän sekä edelliseltä vuodelta jäljellä oleva puheenjohtaja esittelijäsihteeri J. A. Nordman ja jäsenet varatuomarit G. Norrmén ja T. Kurkela. Lautakunnan sihteerinä oli jatkuvasti esittelijäneuvos I. Groundstroem.

Lautakunta kokoontui kerran viikossa, paitsi kesä-, heinä- ja elokuussa, jolloin kokouksia oli ainoastaan kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena perjantaina. Tämän johdosta oli kokousten luku 44.

Lautakunnan holhouskirjan kappaleessa oli 1922 vuoden alussa mainittuina kaikkiaan 688 holhousta, joista 378 perustui määräykseen ja 310 oli laissa määrättyjä holhouksia, sekä 123 uskotunmiehentointa. Raastuvanoikeuden pitämästä holhouskirjasta kirjoitettiin vuoden varrella lautakunnan holhouskirjaan 1921 vuoden jälki- ja 1922 vuoden alkupuoliskolla lisäksi tulleet kaikkiaan 115 holhousta ja uskotunmiehentointa. Vuoden varrella holhouskirjassa siten mainituista 926 holhouksesta ja uskotunmiehentoimesta poistettiin kuitenkin erinäisistä syistä vuoden varrella 132. Tämän johdosta oli lautakunnan holhouskirjan kappaleessa 1922 vuoden päättyessä kaikkiaan 794 holhousta ja uskotunmiehentointa eli 671 holhousta, joista 369 perustui määräykseen ja 302 oli laissa määrättyjä, sekä 123 uskotunmiehentointa.

Vuoden varrella sai lautakunta kaupungin ruotsalaisten, suomalaisten ja saksalaisen evankelis-luterilaisten seurakuntien kirkkoherranvirastoilta vastaanottaa säädetyt luettelot niistä 1921 vuoden jälki- ja 1922 vuoden alkupuoliskolla kuolleista näiden seurakuntain jäsenistä, joiden jälkeensäjättämille alaikäisille lapsille holhooja ehkä olisi määrättävä, ja katsoi lautakunta 52:lla mainituista kuolinpesistä olevan sellaisen varallisuuden, että tili alaikäisten omaisuuden hoidosta olisi annettava. Ruotsalaiselta ja suomalaiselta metodisti-episkopaaliselta, roomalais-katoliselta ja kreikkalais-katoliselta seurakunnalta lautakunnalle sitävastoin ei tänäkään vuonna saapunut tuollaisia ilmoituksia.

Vuoden varrella lautakunnan pyynnöstä määrättiin tai lautakunnan mieltä kuultiin määrättäessä holhoojia 97 ja uskottujamiehiä 72 tapauksessa sekä 12 täysi-ikäisen henkilön asettamisesta holhunalaiseksi ja 1 tapauksessa, joka koski vapautusta tällaisesta holhunalaisuudesta sekä 7 kysymyksessä, jotka koskivat lasten kasvatusoikeuden ottamista pois vanhemmilta. Niinkään antoi lautakunta lausunnon 40 tapauksessa holhotin kiinteistön myyntiä, 16

tapauksessa holhotin kiinteistön kiinnitystä ja 4 tapauksessa holhotin kiinteistön vuokrausta koskevista asioista ja käsitteli 16 kysymystä lainan ottamisesta alaikäisen puolesta, 2 kysymystä, jotka koskivat oikeutta kantaa holhottulle tulevia varoja, 1 kysymyksen, joka koski oikeutta korvausta vastaan hankkia kiinteistö, 1 kysymyksen, joka koski oikeutta metsän myyntiin, ja 1 kysymyksen, joka koski takaukseen menemistä toisen velasta.

Kaikkiaan 126 holhoojaa ja uskottuamiestä laiminlöi antaa holhouslain 51 §:ssä säädetyn ajan kuluessa tilin holhottiensa omaisuuden hoidosta, minkätähden lautakunta holhouslain 53 §:n säännöksen mukaan ilmoitti siitä raastuvanoikeudelle. Niissä tapauksissa, jolloin lautakunta velvoitti asianomaiset holhoojat ja uskotutmiehet oikaisemaan antamia laskuja tai vaati heiltä tietoja ja todisteita, noudatettiin lautakunnan osoituksia ja määräyksiä muissa paitsi 16 tapauksessa, joista lautakunnan sentähden täytyi tehdä ilmoitus raastuvanoikeudelle.

97 holhouksesta on raastuvanoikeus lautakunnan esityksestä määrännyt, että vastaiset tilit holhousvarain hoitamisesta saavat käsittää vuotta pitemmän ajan.

Heinäkuun 27 p:nä 1922 annetun avioliiton ulkopuolella syntyneitä lapsia koskevan lain johdosta holhouslautakunnan toiminta laajeni olennaisesti seuraavan lokakuun 1 p:stä, jolloin laki astui voimaan. Helsingissä on jo useita vuosia ollut kasvatus-, nyttemmin lastensuojelulautakunta ja siinä erityinen turvattomien lasten osasto, jota johtaa lastenhoidontarkastaja. Tälle kuuluvat muiden lisäksi samat tehtävät, jotka mainitun lain mukaan ovat sen 14 §:ssä joka kuntaan asetettavaksi säädetyn lastenvalvojan velvollisuutena. Kun lautakunta katsoi tarkoituksenmukaisimmaksi ja oikeimmaksi, että siten perustettavaksi määrätty lastenvalvojan toimi ja edellämainittu lastenhoidontarkastajanvirka yhdistettäisiin yhden henkilöön hoidettavaksi ja virat yhdistettäisiin yhdeksi, teki lautakunta kaupunginvaltuustolle esityksen siitä, että kunnallinen lastenhoidontarkastaja hoitaisi nekin tehtävät, jotka kuuluvat lastenvalvojalle, minkä ohessa kaupunginvaltuusto määräsi lastensuojelulautakunnan turvattomien lasten ja nuorison osaston johtajan kansakoulunopettaja S. Ojanteen toistaiseksi hoitamaan tilapäisesti avointa lastenhoidontarkastajanvirkaa. Sen jälkeen määräsi raastuvanoikeus lautakunnan kaupunginvaltuuston siihen kehoittamana tekemän esityksen mukaisesti ja koska kaupungin lastensuojelulautakunnan ohjesääntö oli uudistuksen alaisena, opettaja Ojanteen toistaiseksi hoitamaan lastenvalvojanvirkaa.

Edellämainitun lain 17 §:ään sisältyvän säännöksen nojalla sai lautakunta asianomaisilta papeilta ja siviilirekisteriviranomaisilta vastaanottaa ilmoituksen 15 avioliiton ulkopuolella syntyneestä lapsesta, ja saattoi lautakunta saadut selvitykset lastenvalvojan tietoon, minkä ohessa lautakunta mainitun lain 11 §:n mukaisesti lastenvalvojan esityksestä vahvisti 13 asianosaisten kesken tehtyä sopimusta tällaisten lasten elatusvelvollisuuden täyttämistä.
